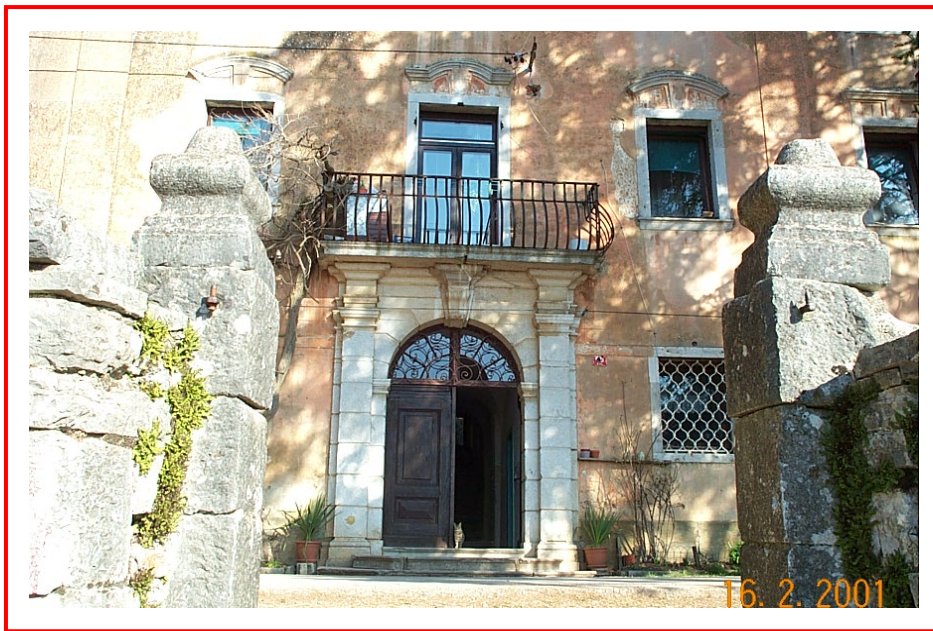

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Nova Gorica

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Pivka**

Nova Gorica, februar 2008

Delpinova 16, SI-5000 Nova Gorica
telefon: +386 (0)5 302 86 88, telefaks: +386 (0)5 302 86 90
e-pošta: marvy.lah@zvks.si
<http://www.zvks-slo.si>

Registracija: 1/32177/07, Matična številka: 1423215-006
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Davčna številka: 45991413
Transakcijski račun: 01284-6090509661

OBMOČNA ENOTA NOVA GORICA

Konservatorji, restavratorji

ŠT.	ime in priimek	izobrazba	strokovni naziv
1	Belingar Eda	univ.dipl.etnolog	Konservatorska svetovalka
2	Bratina Patricija	univ.dipl.arheolog	Konservatorska svetovalka
3	Čencič Miran	mag.umetnosti	Restavrator specialist
4	Červ Robert	univ.dipl.um.zgodovinar	Višji konservator
5	Drole Ernesta	univ.dipl.zgodovinar	Višji konservator
6	Fabec Tomaž	univ.dipl.arheolog	Konservator arheolog
7	Humar Darij		Konser.strokovni sodelavec
8	Jazbec Andrej	mag.umetnosti	Restavrator specialist
9	Klemenčič Bojan	univ.dipl.um.zgodovinar	Konservatorski svetovalec
10	Lah Marvy	univ.dipl.kr.arh.	Konservatorska svetovalka
11	Mozetič Mitja	univ.dipl.arh.	Višji konservator
12	Svetina Jasna	univ.dipl.um.zgodovinar	Višja konservatorka
13	Ščukovt Andrejka	univ.dipl.etnolog	Konservatorska svetovalka
14	Zbačnik Branko	univ.dipl.arh.	Samostojni konservator

Strokovni sodelavci

15	Kjabaj Mira		Višja kons.sodelavka I
16	Kunst Majda		Strokovna kons.tehnica dokumentalistka
17	Leskovec Ljubica		Računovodja
18	Maraž Tanja		Tajnica
19	Naglost Anton		Samostojni konservatorski restavratorski tehnik
20	Remec Danilo		Samostojni konservatorski tehnik
21	Tutta Lilijana		Samostojni konservatorski tehnik
22	Vidmar Romana		Konservatorska strok.sodelavka

Vodja območne enote

23	Červ Robert	univ.dipl.um.zgodovinar	Višji konservator
----	-------------	-------------------------	-------------------

Vsebina

1 UVOD	4
2 PRAVNE OSNOVE	4
2.1 ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI.....	4
2.2 DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	5
3 SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	7
4.1 REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2 REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	8
4.3 REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4 REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	9
4.5 REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6 REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE.....	10
4.7 REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8 REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9 VPLIVNO OBMOČJE	11
5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdela Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica (v nadaljevanju ZVKDS, OE Nova Gorica), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Pivka so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

1. Strokovne podlage za varstvo kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Pivka, november 2001

2. Spremembe in dopolnitve strokovnih zasnov varstva kulturne dediščine za občino Pivka, maj 2007

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Pivka naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

1. Kulturnovarstvene smernice za spremembe in dopolnitve PUP- ov za občino Pivka, april 2004

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...), se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovano varstvo kulturne dediščine (41. člen ZVKD)

Ker je bilo za območje občine Pivka izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občinam posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS – OE Nova Gorica z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Pivka.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)

- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

Občinski razglasitveni akti:

Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Postojna, Uradne objave (Primorske novice), št. 29/84-337, Ur.l. RS, št. 30/91-1261,

Odlok o razglasitvi razvalin cerkve Sv. Trojice za kulturni spomenik lokalnega pomena, Ur.l. RS, št. 75/2004-3388,

Odlok o razglasitvi križa pri Križci in križa v Zevniki za kulturni spomenik lokalnega pomena, Ur.l. RS, št. 111/2007-5538

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Nosilci različnih dejavnosti in rab, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno rabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (gradovi,dvorci,vile, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodjalnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovo z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovo drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B razvaline in ruševine stavbne dediščine;
- C razvaline in ruševine naselij.

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

EŠD		EŠD (za vpisane enote) ali oznaka predloga (za enote v postopku vpisa)
ime		Ime enote iz registra.
tip		Tip enote dediščine (po tipologiji RKD).
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
kategorija		Kategorija varstvenega režima
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor	enota je valorizirana za SDP (seznam)
opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev.
		<ul style="list-style-type: none"> – arheološka dediščina – stavbna dediščina – memorialna dediščina – vrtnoarhitekturna dediščina – naselbinska dediščina – kulturna krajina – zgodovinska krajina – ostalo
opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote.
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kate gorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_stat us
1.	3785	Buje - Cerkev sv. Florijana	3	1		stavbna dediščina	
2.	4918	Buje - Domačija Buje 1	2	1		stavbna dediščina	
3.	53	Buje - Domačija Buje 17	2	1		stavbna dediščina	
4.	310870	Buje - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
5.	4786	Čepno - Arheološko območje Štirna	1	1		arheološka dediščina	
6.	3790	Čepno - Cerkev sv. Trojice	3	2		stavbna dediščina	
7.	3791	Čepno - Kapela	3	2		stavbna dediščina	
8.	310815	Čepno - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
9.	310871	Čepno - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
10.	3782	Dolnja Košana - Cerkev sv. Štefana	3	1		stavbna dediščina	
11.	24470	Dolnja Košana - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
12.	310872	Dolnja Košana - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
13.	4132	Drskovče - Cerkev sv. Pavla	3	1		stavbna dediščina	
14.	4916	Drskovče - Dolenji na križ	4	1		stavbna dediščina	
15.	4904	Drskovče - Kamniti most	2	1		stavbna dediščina	
16.	4133	Drskovče - Kapela Žalostne Mater božje	3	2		stavbna dediščina	
17.	4915	Drskovče - Križ pri Meštri	4	1		stavbna dediščina	
18.	310873	Drskovče - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
19.	4783	Gornja Košana - Arheološko najdišče Gradišče	1	1		arheološka dediščina	
20.	3786	Gornja Košana - Cerkev Marijinega obiskanja	3	1		stavbna dediščina	
21.	26812	Gornja Košana - Kapelica Mater božje	3	2		stavbna dediščina	
22.	310874	Gornja Košana - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
23.	3883	Gradec pri Pivki - Cerkev sv. Trojice	3	1		stavbna dediščina	
24.	310875	Gradec pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
25.	4784	Jurišče - Arheološko območje Gradec	1	1		arheološka dediščina	
26.	4079	Jurišče - Cerkev sv. Jurija	3	2		stavbna dediščina	
27.	310817	Jurišče - Spomenik padlim v prvi in drugi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina	
28.	3788	Kal pri Pivki - Cerkev sv. Jerneja	3	1		stavbna dediščina	
29.	10059	Kal pri Pivki - Domačija Kal 18	2	1		stavbna dediščina	
30.	9138	Kal pri Pivki - Domačija Kal 63	2	1		stavbna dediščina	
31.	4897	Kal pri Pivki - Graščina Rovne	2	1		stavbna dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kate gorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_stat us
32.	3792	Kal pri Pivki - Kapela sv. Družine	3	2		stavbna dediščina	
33.	4913	Kal pri Pivki - Kapelica na Prepilu	4	1		stavbna dediščina	
34.	26796	Kal pri Pivki - Križ pri Križci	3	1		stavbna dediščina	
35.	310818	Kal pri Pivki - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
36.	310876	Kal pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
37.	4903	Kal pri Pivki - Vodni zbiralnik	2	1		stavbna dediščina	
38.	4080	Klenik pri Pivki - Cerkev sv. Lenarta	3	1		stavbna dediščina	
39.	27456	Klenik pri Pivki - Domačija Klenik 8	2	2		stavbna dediščina	
40.	26871	Klenik pri Pivki - Križ v Župniku	3	2		stavbna dediščina	
41.	310877	Klenik pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
42.	222	Knežak - Gradišče na Čepni	1	2	valor	arheološka dediščina	
43.	284	Kras - Zidovi proti snežnim zometom	2	2		stavbna dediščina	
44.	310878	Mala Pristava pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
45.	4782	Mala Pristava pri Postojni - Arheološko območje Boljunc	1	1		arheološka dediščina	
46.	3625	Mala Pristava pri Postojni - Kapela Lurške Matere božje	3	2		stavbna dediščina	
47.	27793	Mala Pristava pri Postojni - Pil v Vročkih	3	2		stavbna dediščina	
48.	310879	Nadanje selo - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
49.	3624	Narin - Cerkev sv. Jakoba	3	1		stavbna dediščina	
50.	310819	Narin - Spominsko obeležje NOB	5	2		memorialna dediščina	
51.	310880	Narin - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
52.	482	Narin - Znamenje	2	1		stavbna dediščina	
53.	310814	Neverke - Arheološko najdišče Boršt	1	2		arheološka dediščina	
54.	3784	Neverke - Cerkev sv. Antona Puščavnika	3	1		stavbna dediščina	
55.	310881	Neverke - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
56.	3783	Nova Sušica - Cerkev sv. Ane	3	1		stavbna dediščina	
57.	310882	Nova Sušica - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
58.	4081	Palčje - Cerkev sv. Nikolaja	3	1		stavbna dediščina	
59.	310822	Palčje - Grobnica NOB	5	2		memorialna dediščina	
60.	13046	Palčje - Spomenik padlim borcem NOB	5	2		memorialna dediščina	
61.	310821	Palčje - Šola	2	2		stavbna dediščina	
62.	4129	Parje - Cerkev sv. Justa	3	1		stavbna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kate gorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_stat us
63.	4781	Parje - Jamska postojanka Parska golobina	1	1		arheološka dediščina	
64.	310883	Parje - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
65.	3881	Petelinje pri Pivki - Cerkev sv. Jerneja	3	1		stavnba dediščina	
66.	17437	Petelinje pri Pivki - Kapelica	3	2		stavnba dediščina	
67.	17440	Petelinje pri Pivki - Križ na polju	3	2		stavnba dediščina	
68.	17439	Petelinje pri Pivki - Križ na vzhodnem robu vasi	3	2		stavnba dediščina	
69.	17438	Petelinje pri Pivki - Križ na zahodnem robu vasi	3	2		stavnba dediščina	
70.	310778	Petelinje pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
71.	4779	Pivka - Arheološko območje Kerin	1	1		arheološka dediščina	
72.	4778	Pivka - Arheološko območje Sela pri Trnju	1	1		arheološka dediščina	
73.	4780	Pivka - Arheološko območje Sv. Primož	1	1		arheološka dediščina	
74.	3882	Pivka - Cerkev sv. Lovrenca v Radohovi vasi	3	1		stavnba dediščina	
75.	3880	Pivka - Cerkev sv. Petra	3	1		stavnba dediščina	
76.	17436	Pivka - Čeplanova domačija	2	2		stavnba dediščina	
77.	17434	Pivka - Domačija Pod nasipom 11	2	2		stavnba dediščina	
78.	17430	Pivka - Domačija Pod nasipom 17	2	2		stavnba dediščina	
79.	17435	Pivka - Domačija Pod nasipom 5	2	2		stavnba dediščina	
80.	17456	Pivka - Domačija Pod Primožem 13	2	2		stavnba dediščina	
81.	17455	Pivka - Domačija Pod Primožem 42	2	2		stavnba dediščina	
82.	310820	Pivka - Grobnica iz prve svetovne vojne	5	2		memorialna dediščina	
83.	4801	Pivka - Grobnica padlih borcen NOB na Habjanovem griču	5	1		memorialna dediščina	
84.	17443	Pivka - Hiša Kolodvorska 19	2	2		stavnba dediščina	
85.	17445	Pivka - Hiša Kolodvorska 33	2	2		stavnba dediščina	
86.	17446	Pivka - Hiša Kolodvorska 39	2	2		stavnba dediščina	
87.	17450	Pivka - Hiša na domačiji Pod Primožem 24	2	2		stavnba dediščina	
88.	17444	Pivka - Hiša Radohovska pot 1	2	2		stavnba dediščina	
89.	17453	Pivka - Hiša Snežniška 26	2	2		stavnba dediščina	
90.	17454	Pivka - Hiša Snežniška 31	2	2		stavnba dediščina	
91.	17447	Pivka - Kapelica pri Škofovih	3	2		stavnba dediščina	
92.	17431	Pivka - Križ pri Adamovih	3	2		stavnba dediščina	
93.	17459	Pivka - Križ v Zevniki	3	1		stavnba dediščina	

STROKOVNE ZASNOVE VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine Pivka
februar 2008

16

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kate gorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_stat us
94.	310794	Pivka - Radohova vas	7	2		naselbinska dediščina	
95.	17448	Pivka - Severjeva kapelica	3	2		stavbna dediščina	
96.	4800	Pivka - Spomenik NOB ob cesti Postojna-Ilirska Bistrica	5	1		memorialna dediščina	
97.	26031	Pivka - Studenec	2	2		stavbna dediščina	
98.	17433	Pivka - Studenec v Hrastjah	2	2		stavbna dediščina	
99.	310784	Pivka - Trško jedro	7	2		naselbinska dediščina	
100.	310772	Pivka - Vas Hrastje	7	2		naselbinska dediščina	
101.	17449	Pivka - Vaška štirna v Radohovi vasi	2	2		stavbna dediščina	
102.	310783	Pivka - Vaško jedro	7	2		naselbinska dediščina	
103.	17441	Pivka - Vila Kosovelova 1	2	2		stavbna dediščina	
104.	17432	Pivka - Znamenje v Hrastjah	3	2		stavbna dediščina	
105.	310803	Radohova vas pri Pivki - Križ na Pomoklicah	3	2		stavbna dediščina	
106.	310804	Radohova vas pri Pivki - Križ pri Štefucovih	3	2		stavbna dediščina	
107.	4787	Ribnica pri Pivki - Ambrožičev mlin	2	1		stavbna dediščina	
108.	4900	Ribnica pri Pivki - Domačija Lunj z mlinom in žago	2	1		stavbna dediščina	
109.	19337	Ribnica pri Pivki - Domačija Ribnica 7	2	2		stavbna dediščina	
110.	4899	Ribnica pri Pivki - Domačija Stružnik z mlinom in žago	2	1		stavbna dediščina	
111.	360038	Selce - Križ na Besanovem koncu	3	2		stavbna dediščina	
112.	4001	Selce pri Pivki - Cerkev sv. Križa	3	1		stavbna dediščina	
113.	4775	Selce pri Pivki - Gradišče Špiček	1	1		arheološka dediščina	
114.	310885	Selce pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
115.	3884	Slovenska vas pri Pivki - Cerkev sv. Andreja	3	2		stavbna dediščina	
116.	310886	Slovenska vas pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
117.	310813	Stara Sušica - Arheološko najdišče Parti	1	2		arheološka dediščina	
118.	3787	Stara Sušica - Cerkev sv. Janez Krstnika	3	1		stavbna dediščina	
119.	310823	Stara Sušica - Spominsko obeležje	5	2		memorialna dediščina	
120.	310887	Stara Sušica - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
121.	4031	Suhorje - Cerkev sv. Nikolaja	3	1		stavbna dediščina	
122.	27217	Suhorje - Dolenska kapelica	3	2		stavbna dediščina	

z.št.	EŠD	Ime	Tip	Kate gorija	SDP	Opombe_varstvo	Opombe_stat us
123.	4809	Suhorje - Niz domačij Suhorje 14, 16, 17	2	1		stavbna dediščina	
124.	4808	Suhorje - Vas	7	1		naselbinska dediščina	
125.	27218	Suhorje - Zgorenska kapelica	3	2		stavbna dediščina	
126.	4830	Suhorje - Znamenje	3	1	valor	stavbna dediščina	
127.	764	Šilentabor - Arheološko najdišče	1	1	valor	arheološka dediščina	
128.	4131	Šilentabor - Cerkev sv. Martina	3	1		stavbna dediščina	
129.	310890	Šilentabor - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
130.	3623	Šmihel pri Košani - Cerkev sv. Mihaela	3	1		stavbna dediščina	
131.	23282	Šmihel pri Košani - Župnijsko središče Dolane	4	2		stavbna dediščina	
132.	330001	Trnje - Arheološko območje Vasišče	1	2		arheološka dediščina	
133.	4078	Trnje - Cerkev sv. Trojice	3	2		stavbna dediščina	
134.	4911	Trnje - Pil na vasi	4	1		stavbna dediščina	
135.	16361	Trnje - Razvaline cerkve sv. Trojice	3	1		stavbna dediščina	
136.	310824	Trnje - Spominsko obeležje NOB	5	2		memorialna dediščina	
137.	21837	Trnje - Šola	2	2		stavbna dediščina	
138.	310889	Trnje - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
139.	310892	Velika Pristava - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
140.	9592	Volče pri Košani - Arheološko območje Žuškovka	1	2		arheološka dediščina	
141.	3789	Volče pri Košani - Cerkev sv. Petra	3	1		stavbna dediščina	
142.	27457	Volče pri Košani - Kapelica	3	2		stavbna dediščina	
143.	310826	Volče pri Košani - Spominsko obeležje NOB	5	2		memorialna dediščina	
144.	310891	Volče pri Košani - Vas	7	2		naselbinska dediščina	
145.	4128	Zagorje pri Pivki - Cerkev sv. Helene	3	1		stavbna dediščina	
146.	26795	Zagorje pri Pivki - Križ v Zadoucih	3	2		stavbna dediščina	
147.	310827	Zagorje pri Pivki - Spomenik NOB	5	2		memorialna dediščina	
148.	23281	Zagorje pri Pivki - Šola	2	2		stavbna dediščina	
149.	310893	Zagorje pri Pivki - Vas	7	2		naselbinska dediščina	